

Finanspolitik og offentlige finanser

Højkonjunktoren i dansk økonomi afspejler sig i de offentlige finanser. I 2022 var der et overskud på den faktiske offentlige saldo på 3,3 pct. af BNP. I 2023-2025 ventes der også overskud, som dog aftager henover årene i takt med den gradvise afdæmpning af højkonjunktoren. I hele prognoseperioden er der udsigt til en positiv finansiel offentlig nettoformue, ligesom ØMU-gælden holder betydelig afstand til EU's grænse på 60 pct. af BNP.

Finanspolitikken er blandt andet tilrettelagt, så den bidrager til at dæmpe konjunkturudsving. Normaliseringen af konjunktursituationen trækker i retning af, at finanspolitikken gradvist kan lempes fra sit nuværende stramme niveau for at understøtte en blød landing. Den planlagte finans- og strukturpolitik siden 2019 bidrager til at dæmpe kapacitetspresset med -0,5 pct.-point i 2024 og -0,2 pct.-point i 2025 (målt ved den flerårige finanseffekt). I 2025 vil regeringens udspil til personskattereform, som ikke er afspejlet i prognosen, hertil isoleret set have en dæmpende virkning på kapacitetspresset i dansk økonomi (målt ved den ét-årige finanseffekt).

Finanspolitikken er overordnet set planlagt ud fra en gradvist aftagende profil for den strukturelle saldo frem mod saldomålet i 2030 på -0,5 pct. af BNP. I de aktuelle år skønnes den strukturelle saldo at aftage fra et overskud på 1,9 pct. af BNP i 2022 til 0,2 pct. af BNP i 2025. Der er dermed fortsat udsigt til strukturelle overskud i hele prognoseperioden og god afstand til budgetlovens grænse på -1 pct. af BNP.

Tabel 1.1 Centrale skøn vedrørende tilrettelæggelsen af finanspolitikken

	2022	2023	2024	2025
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	1,9	0,5	0,6	0,2
Faktisk saldo, pct. af BNP	3,3	2,7	1,5	0,8
Offentlig forbrugsvækst, pct. ¹⁾	-3,6	0,9	2,2	1,9
Flerårig finanseffekt, niveau, pct.-point ²⁾	0,8	-0,3	-0,5	-0,2
Ét-årig finanseffekt, pct.-point ³⁾	-1,6	-1,0	-0,1	0,3
<i>Memo: Ét-årig finanseffekt inkl. personskattereform, pct.-point³⁾</i>	<i>-1,6</i>	<i>-1,0</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,2</i>
Outputgab, pct. ⁴⁾	3,0	2,1	1,9	1,4
Beskæftigelsesgab, pct. ⁴⁾	3,3	3,4	2,9	2,1
ØMU-gæld, pct. af BNP	29,8	30,3	29,1	27,9
Offentlig finansiel nettoformue, pct. af BNP	17,9	18,5	19,2	19,2

1) Den skønnede offentlige forbrugsvækst er beregningsteknisk forudsat ens ved henholdsvis input- og outputmetoden. For 2022 er vist væksten i det offentlige forbrug ved inputmetoden.

2) Den flerårige finanseffekt er et mål for, hvor meget ændringer i finans- og strukturpolitikken påvirker outputgabets (niveaueffekt i forhold til 2019).

3) Den ét-årige finanseffekt er et mål for, hvor meget den planlagte finans- og strukturpolitik bidrager til ændringer i outputgabets i et givent år.

4) Beregnet mål for, hvor langt produktionen og beskæftigelsen er fra deres strukturelle niveauer. Når gabene er positive, indikerer det, at der er knappe ressourcer i økonomien i forhold til en normal konjunktursituation.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.